

visse Klasser, men at de skulde staa helt frit i deres Valg, for at de da bedre kunde tage Hensyn til saadanne Videnskabsmænd, hvis Navn havde faaet en virkelig international Klang. I saa Henseende slettede man den Tilføjelse, der var gjort i Lovforslaget til det Valg, som skulde foretages af Videnskabernes Selskab, idet Lovforslaget lød saaledes: „Videnskabernes Selskab vælger to Medlemmer, et af den historisk-filosofiske og et af den matematisk-naturvidenskabelige Klasse“. Denne sidste Sætning, om Klasserne, ønskede man slettet, idet man ønskede, at Videnskabernes Selskab skulde staa helt frit med Hensyn til, hvilke to Medlemmer de skulde vælge. Lige saa overfor Universitetet, hvor der af et Mindretal i det andet Ting ønskedes, at Universitetet skulde vælge indenfor de tre Fakulteter, som ikke er repræsenterede i Videnskabernes Selskab, altsaa det teologiske, det medicinske og det juridiske Fakultet. Der ønskede man fra Flertallets Side, at Universitetet lige saa skulde staa frit med Hensyn til Valget af sine tre Medlemmer. I Regelen vil det jo sikkert blive paa den Maade, at Valget sker indenfor de tre Fakulteter, men dog saaledes, at Universitetet ikke er bundet, men staaer frit ved Valget af Hensyn til Spørgsmaalet om Videnskabsmænd, hvis Navne har en virkelig international Klang.

De Ændringer, der er foretagne, og som er tiltraadte af mig, er saa vidt mig bekendt i Overensstemmelse med de Ønsker, som er udtalte indenfor det af Ministeriet nedsatte Udvalg, der har udarbejdet Betænkningen, som er vedføjjet Lovforslaget.

Endelig ønskede man — for at tage alting med —, at der i § 3, sidste Punktum om Anvendelsen af Reservefonden, hvorom Lovforslaget blot krævede, at der skulde optages Bestemmelser i Fundatsen, skulde indsættes nærmere Bestemmelser i Lovforslaget, som kom til at lyde saaledes: „Over Renterne af Reservefonden raades af Komiteen i Henhold til Fundatsen, jfr. § 4; over Reservefonden kan der kun raades med Samtykke af Undervisningsministeren og over Grundfonden kun ved Lov“. Ogsaa denne Ændring maatte jeg anse for en Forbedring, da det var solidere, at det stod i selve Lovforslaget, hvorledes man havde at forholde sig med Hensyn til baade Renterne, Reservefonden og Grundfonden.

Jeg skal herefter anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie og til hurtigt Fremme. Det er en Sag, som det, hvis den skal faa Betydning, gælder om at faa nogenlunde hurtigt i Gang, saa vi kan være fremme paa dette Omraade og tage fat i Tide for at knytte de Forbindelser, som den ulykkelige Krig har afbrudt.

Bojsen: Det Lovforslag, som foreligger, er, saa vidt jeg ved, enstemmigt vedtaget af Folketinget, i alt Fald anbefalet af alle 4 Grupper i Folketinget, og som Lovforslaget lyder: Til Støtte for dansk Videnskab i Forbindelse med mellemfolkelig Forskning skal der oprettes en Fond paa 5 Mill. Kr., mener jeg, at vi ikke kan andet end anerkende, at det Formaal er et godt Formaal. Det gælder i Verden ikke altid om at have meget at leve af, men det er tidt mere værd at have noget at leve for. Og det at støtte Videnskab og Kunst er noget, jeg mener netop ligger for de smaa Folk. Et saadant lille Folk som vort kan ellers ikke hamle op med Stormagterne; i Krig o. s. v. maa vi staa langt tilbage. Der er dog enkelte Retninger, i hvilke de smaa Magter kan gøre sig gældende, undertiden lige saa godt som de store. Vi har Lov til at henvise til, at Opdagelsen af Virkningerne af Elektricitetens Forbindelse med Magnetismen med de mægtige Følger, der knytter sig dertil, har sit Udspring fra en dansk Mand, Hans Christian Ørsted; det har vi Lov til at nævne med Stolthed. Og det gælder i det hele taget om Videnskaben, at naar den begynder, saa begynder den i det smaa og kan undertiden se ganske ubetydelig ud, men den kan brede sig og faa den allerstørste Betydning, som man fra først af ikke tillagde den. Jeg mindes et Ord af Benjamin Franklin, da han gjorde sine Forsøg med Elektricitet. Da sagde man til ham: Hvad skal det kunne nytte til? Og saa svarede han med et Kontraspørgsmaal: Hvad Nytte er et nyfødt Barn til? Saaledes gaar det med mange Videnskaber, de begynder, næsten som om de kun var et nyfødt Barn.

Jeg mener altsaa, at det at støtte Videnskaben ligger for de smaa Magter, og til Bevis herfor vil jeg henvise til Videnskabens Vugge, den laa i Grækenland, Videnskaben begyndte hos et lille Folk, som ikke var synderlig talrigere end Befolkningen paa Fyn, de berømte Atheniensere. Der har næsten alle vore Videnskaber deres Oprindelse, og